

ความสำคัญของปัญหา

ปัญหาที่สำคัญที่สุดของประเทศไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่รัฐบาลพยายามหาทางแก้ไขมาเป็นเวลานานก็คือ ปัญหาความเศรษฐกิจ อันเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยในการพัฒนาเศรษฐกิจนั้น เทียน อัสกุล (อ้างถึงในโมหิตัมมิก อับดุลกาเคร์ 2520 : 68) ได้กล่าวไว้ว่า คนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ประเทศจะพัฒนาไม่ได้ถ้าคนไม่ได้รับการพัฒนา และสุเทพ เสนิงวงศ์ ณ อยุธยา (2526 : 17) ยังกล่าวว่า คนคือทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของชาติ การพัฒนาจะได้ผลหรือล้มเหลวย่อมขึ้นอยู่กับคนเป็นหลัก ไม่มีประเทศใดในโลกที่มีความเจริญรุ่งเรืองสูง แต่พื้นฐานการศึกษาของพลเมืองในประเทศค่า การพัฒนาประเทศจะให้ได้ผลรวดเร็วนั้นต้องพัฒนาตัวบุคคลควบคู่ไปด้วยเสมอ การศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้คนมีคุณภาพ และเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้นักพัฒนาประเทศเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว แต่ผู้ที่ได้รับการศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตาม เมื่อจบการศึกษาไปแล้วและอยู่ในวัยที่พอจะรับผิดชอบตนเองได้ย่อมมีจุดประสงค์อันสำคัญประการหนึ่งคือต้องการประกอบอาชีพ เพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว ดังนั้น ถ้าประเทศใดสามารถจัดการศึกษาทุกระดับให้กับประชาชนในประเทศให้สามารถประกอบอาชีพของตนเองให้เจริญรุ่งเรือง สามารถเพิ่มผลผลิตให้กับประเทศชาติได้ ย่อมจะทำให้ประเทศนั้นมีฐานะมั่นคงทางเศรษฐกิจ ดังที่ ชู แสงวงศ์ (2507 : 21) กล่าวว่า การอาชีพของพลเมืองนั้นเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศ ยิ่งกว่านั้น โกวิต วรพิพัฒน์ (2520 : 2) ยังกล่าวว่า ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญทางเทคโนโลยี ตลอดจนการเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็ว มีผลทำให้สังคมและสภาวะสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก ประชาชนจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความสุขอันเกิดจากความสามารถผสมกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ ช่าง บัวศรี (2517 : 3) ยังกล่าวไว้ด้วยว่า

ระบบการศึกษาในโรงเรียนยังมีสภาพไม่เหมาะสม และเพียงพอแก่การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ซึ่ง วิเจนตรา กามรา (2520 : 43) ให้ความเห็นเพิ่มเติมจากประเด็นเดิมไว้ว่า การให้การศึกษานอกระบบโรงเรียนเกี่ยวกับวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ยังจัดไม่กว้างขวางเพียงพอ เพราะประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนยังมีความต้องการและหวังที่จะเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและครอบครัวให้ดีขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก ทางแก้ไขประการหนึ่งคือ การจัดการศึกษาที่เป็นระบบเปิด และยืดหยุ่นได้ นั่นก็คือ การศึกษานอกระบบโรงเรียนซึ่งวิธีการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนนั้นได้เน้นการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่จับในตัวเอง เช่น การศึกษาสายสามัญ การศึกษาสายอาชีพแขนงต่าง ๆ การศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ โดยเฉพาะการศึกษาวิชาชีพแบบหลักสูตรระยะสั้นให้แก่ประชาชนในเขตเมืองและเขตชนบท ซึ่งเป็นโครงการที่ช่วยและสนับสนุนการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ให้มีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้ตามความสามารถ และความต้องการของแต่ละบุคคล

สำหรับทางรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยถือเป็นนโยบายในค่านการศึกษาของรัฐบาล ดังจะเห็นได้จากคำแถลงการณ์ค่านนโยบายในค่านการศึกษานอกระบบโรงเรียนของ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมนันท์ นายกรัฐมนตรี (พ.ศ. 2522) ซึ่งแถลงไว้ว่า จะปรับปรุงและส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในรูปแบบลักษณะแตกต่างกันอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะในชนบท ซึ่งจะเน้นการฝึกอบรมเรื่องอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และส่งเสริมให้ประชาชนหาความรู้เพิ่มเติม หรือจากสาส์นเนื่องในวันแรงงานแห่งชาตินั้น พณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ (2523 : 3) ได้แถลงไว้ว่า รัฐจะปรับปรุงการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกระบบ ตลอดจนสนับสนุนให้นายจ้างจัดสถานที่ฝึกอบรมขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ประสงค์จะมีฝีมือมีความสามารถในการทำงานชนิดที่แหล่งงานต่าง ๆ ต้องการ จะเห็นได้ว่า รัฐบาลเกือบทุกยุคทุกสมัยต่างเห็นความสำคัญของการศึกษานอกระบบโรงเรียนทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการฝึกฝนทางค่านวิชาชีพกับประชาชน ซึ่งมีหน่วยงานหลายหน่วยที่รับผิดชอบและจัดทำอย่างกว้างขวาง นอกเหนือจากกระทรวงศึกษาธิการ เช่น กระทรวงกลาโหม มีการจัดฝึกวิชาชีพให้กับทหารเกณฑ์ และกระทรวงมหาดไทย มีสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นหน่วยงานหนึ่งที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยการฝึกอาชีพแก่เยาวชนนอกระบบโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถ

ที่จะนำไปประกอบอาชีพได้ นอกจากนั้นยังฝึกยกระดับฝีมือที่มีงานทำอยู่แล้ว ให้มีความชำนาญเพิ่มขึ้น และงานฝึกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ช่าง แต่เท่าที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานได้จัดให้ ฝึกการฝึกอบรมตลอดมานั้น พบว่ามีปัญหาการออกกลางคันอยู่เสมอ โดยเฉพาะการฝึกยกระดับฝีมือ ซึ่งเป็นการฝึกที่ทำงานช่างอยู่แล้ว ให้มีความรู้ ความชำนาญ ช่วยให้มีโอกาสในการทำงานเพิ่มขึ้น และช่วยให้มีความสามารถเข้าสอบเทียบมาตรฐานฝีมือในชั้นต่าง ๆ ได้ เพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพช่าง โดยมารับการฝึกนอกเวลาทำงานระหว่างเวลา 18.00 - 20.00 น. ปีหนึ่งเปิดรับสมัคร 3 รุ่น แต่ละรุ่นมีระยะเวลาฝึกทั้งสิ้นประมาณ 42 - 70 ชั่วโมง หรือประมาณ 3 เดือน โดยฝึกให้ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งจากรายงานของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน (2526 : 1) ได้แสดงสถิติให้เห็นว่า ในปี พ.ศ. 2526 ทางสถาบันได้รับนักศึกษาฝึกยกระดับเข้า 2,598 คน มีผู้สำเร็จ 2,112 คน และออกกลางคัน 328 คน นับว่าเป็นจำนวนที่สูง ซึ่งคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ถึง 12.62 % ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะจะได้ศึกษาถึงสาเหตุของการออกกลางคันของการฝึกประเภทนี้ เพื่อจะได้นำผลจากการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดฝึกอบรมในครั้งต่อไป ให้ได้ผลดีที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุของการออกกลางคันของนักศึกษาการฝึกยกระดับฝีมือของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาสถานการณ์ทั่วไปของนักศึกษาที่ออกกลางคันในการฝึกยกระดับฝีมือของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ภาพของนักศึกษาที่ออกกลางคันกับสาเหตุของการออกกลางคัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร คือนักศึกษาที่ออกกลางคัน ในการฝึกยกระดับฝีมือของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่เดือนกันยายน 2525 - เดือนสิงหาคม 2526

2. สาเหตุการออกกลางคันในงานวิจัยนี้ เป็นสาเหตุการออกกลางคันตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกยกระดับฝีมือของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรุงเทพมหานคร ที่ออกกลางคันในช่วงเดือนกันยายน 2525 - เดือนสิงหาคม 2526

3. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้คือ

3.1 เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาที่ออกกลางคัน ได้แก่

3.1.1 อายุ

3.1.2 ระดับการศึกษา

3.1.3 สถานภาพการสมรส

3.1.4 อาชีพ

3.1.5 สาขาวิชาช่างที่เรียน

3.1.6 รายได้

3.2 ตัวแปรเกี่ยวกับสาเหตุของการออกกลางคัน ได้แก่

3.2.1 ตัวแปรค่านิยมหลังของนักศึกษา

3.2.1.1 สุขภาพอนามัย

3.2.1.2 ระดับพื้นความรู้

3.2.1.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว

3.2.1.4 เศรษฐกิจ

3.2.1.5 มนุษย์สัมพันธ์

3.2.2 ตัวแปรค่านิยมหลักสูตร

3.2.2.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรกับเนื้อหา

3.2.2.2 ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับความต้องการ

3.2.2.3 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับเวลา

3.2.2.4 ความเหมาะสมของทักษะและความรู้ที่จัดให้ใน

วิชาที่จัดสอน

ของผูเรียน

วิชาชีพนั้น ๆ

3.2.3 ตัวแปรด้านครูและการสอนของครู

3.2.3.1 ความเหมาะสมของจำนวนครูกับสาขาวิชาชีพที่

เปิดสอน

3.2.3.2 ความเหมาะสมของบุคลิกภาพและอารมณ์ของครู

3.2.3.3 ความเข้าใจด้านจิตวิทยาผู้ใหญ่ของครู

3.2.3.4 ความเหมาะสมของวิธีสอนกับเนื้อหาที่สอน

3.2.3.5 ความเหมาะสมในการใช้สื่อการสอน

3.2.3.6 ความเหมาะสมในการควบคุมชั้นเรียน

3.2.4 ตัวแปรด้านการบริหารและสภาพแวดล้อม

3.2.4.1 สถานที่ตั้งของสถาบัน

3.2.4.2 การได้รับบริการต่าง ๆ จากสถาบัน

3.2.4.3 สภาพชั้นเรียนทั่วไป

3.2.4.4 การประชาสัมพันธ์ของสถาบัน

3.2.5 ตัวแปรด้านวัสดุอุปกรณ์

3.2.5.1 คุณภาพของวัสดุที่ใช้ฝึก

3.2.5.2 ปริมาณของวัสดุกับจำนวนนักศึกษา

3.2.5.3 สื่อการสอนที่ครูใช้

3.2.5.4 ความเหมาะสมของตำราเรียนกับพื้นฐานความรู้เดิมของ

นักศึกษา

3.2.5.5 การได้ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างจริง ๆ

3.2.6 ตัวแปรด้านการประเมินผล

3.2.6.1 จุดประสงค์ของการประเมินผล

3.2.6.2 เกณฑ์ในการประเมินผล

3.2.6.3 มาตรฐานของข้อทดสอบ

3.2.6.4 ขอบข่ายของข้อทดสอบ

3.2.6.5 ระยะเวลาในการประเมินผล

3.2.6.6 การแจ้งผลการประเมินผล

ช่อกตกลงเบ่องตน

กลุ่มตัวอย่าง คอบแบบสอบถามอย่างจริงใจ ตามความคิดเห็นอันแท้จริง และอย่าง เป็นอิสระ ระต่อกัน

ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สาเหตุการออกกลางคัน หมายถึง ลักษณะภูมิหลังของนักศึกษา, หลักสูตร, ครู และการสอนของครู, การบริการและสภาพแวดล้อม, วัสดุอุปกรณ์ และการประเมินผล ที่นักศึกษออกกลางคันมีความคิดเห็นว่าเป็นสาเหตุของการออกกลางคัน

การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือในสถาบัน พัฒนาฝีมือแรงงาน กรุงเทพมหานคร ลงทะเบียนเรียนแล้วไม่เข้ารับการฝึก หรือเข้ารับการ ฝึกเพียงช่วงระยะหนึ่ง แล้วออกไปก่อนจบหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนในประเภทการฝึกยกระดับฝีมือของ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรุงเทพมหานคร และออกกลางคัน

การฝึกยกระดับฝีมือ หมายถึง การฝึกผู้ทำงานช่างอยู่แล้วของสถาบันพัฒนาฝีมือ แรงงาน กรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญในค่านช่างสูงขึ้น เพื่อช่วยให้มีโอกาส ในการทำงานเพิ่มขึ้น และช่วยให้มีความสามารถเข้าสอบเทียบมาตรฐานฝีมือช่างในชั้นต่าง ๆ ได้ อันจะก่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพช่าง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ขอความรู้เกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันและตัวแปรที่สัมพันธ์กับสาเหตุ การออกกลางคันในทัศนะของนักศึกษาในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวการบริหารและการจัดบริการให้แก่นักศึกษา ในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรุงเทพมหานคร ต่อไป